

Mrena je najčešći uzrok sljepoće na svijetu, ali može se riješiti brzo i bezbolno: vodimo vas kroz čitav proces

Foto: Klinika Svjetlost/ VL native tim

Autor
Native tim VL

21.08.2023.
u 13:56

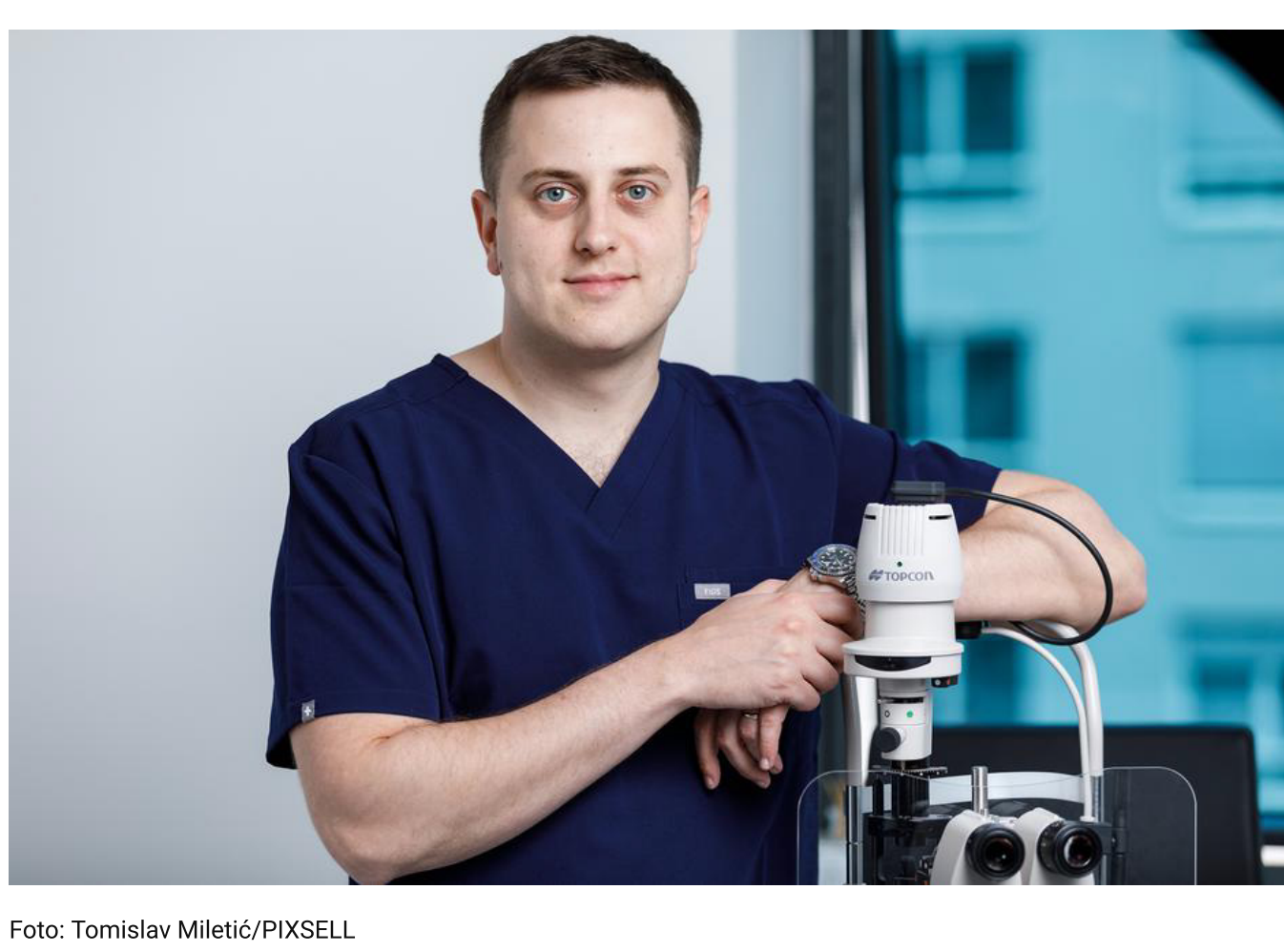
Zašto mrena nastaje i kada je pravo vrijeme za operaciju otkrivamo u suradnji s Klinikom Svjetlost

Mnogo je faktora koji mogu utjecati na pojavu sive mrene ili katarakte, no još uvijek nije pronađen način kako ju prevenirati. Najčešće se počinje javljati u šestom desetljeću, a s današnjom tehnologijom se rješava u svega nekoliko koraka i minuta. Kako izgleda cjelokupni postupak otkrio nam je **dr. Krešimir Gabrić** iz Klinike Svjetlost s kojim smo razgovarali povodom obilježavanja **25. obljetnice** njihovog osnutka.

Na razini Klinike Svjetlost, godišnje imaju više od 5.000 zahvata, od čega je 2.500 operacija mrene i ugradnje umjetne leće koja je trajno rješenje za bistar vid. Klinika koju je prof. Gabrić osnovao 1998. godine danas djeluje na 5 lokacija: Zagreb gdje je matična ustanova, Split, Sarajevo dvije lokacije i Budva, a u njima radi 70 oftalmologa i specijalizanata oftalmologije, te 130 medicinskih tehničara i optometrista.

Dr. Krešimir Gabrić zaposlio se odmah po završetku fakulteta 2017., što ne iznenađuje s obzirom da je otac njega i starijeg brata Ivana „programirao“ za ovo zanimanje od malih nogu, kako nam je kroz osmijeh ispričao mladi zagrebački oftalmolog.

- „Programiranje“ je bilo dosta uspješno i mi smo smatrali da je to jedini put i jedina struka koja postoji na svijetu. Brat je s tri godine znao sve glavne anatomske strukture oka, tata nam je doma donosio maketu oka, vodio nas je sa sobom na posao i u salu... praktički smo svaku subotu gledali operacije, prvo na ekranu, pa nas je obukao u sterilnu odjeću kako bismo mogli sjediti pored njega i promatrati sve na mikroskop. To je bio cilj koji je želio postići s nama te nam je toliko uspješno prenio ljubav prema kirurgiji oka da danas ne mogu zamisliti drugi životni poziv - ispričao nam je dr. Gabrić koji je s laserskog skidanja dioptrije brzo prešao na operaciju mrene, danas najizvođenije operacije na ljudskom tijelu.

Foto: Tomislav Miletić/PIXSELL
Dr. Krešimir Gabrić iz Klinike Svjetlost

Mrena ili katarakta je svako zamućenje prirodne očne leće koja se, kad se jednom počne mutiti, ne može razbistriti, već samo mirovati neko vrijeme ili napredovati. **Mrene mogu biti urođene**, odnosno postoje slučajevi kada se dijete već rodi s mrenom, a mogu se razviti i nakon neke traume ili ozljede oka, ali najčešće su povezane s prirodnim procesom starenja. Blago razvijanje mrene pospješuju bolesti poput dijabetesa, kronično uzimanje nekih lijekova kao npr. kortikosteroida i okolišni čimbenici poput velike izloženosti UV zračenju i visokim temperaturama.

- Nekome se leća u potpunosti zamuti u **pedesetoj, a nekome u devedeset i petoj**. Znači nema pravila, ali svima se kad-tad dogodi i ovisi o načinu života. Kad se leća zamuti, odstranimo ju i ugradimo umjetnu leću koja tu ostaje doživotno. Nakon toga više nema promjene dioptrije jer, sve promjene koje kroz život nastaju, nastaju iz naše prirodne leće - objašnjava dr. Gabrić, dodajući kako je zastarjelo mišljenje da se treba čekati da mrena „sazrije“ te danas pouzdano znaju da je mrenu najbolje operirati čim počne stvarati smetnje u svakodnevnom životu i radu.

U početku su te smetnje minimalne, a variraju od **otežanog čitanja i osjećaja nedostatka svjetla**, preko **otežane vožnje noću i u sumrak do slabijeg vida pri vrlo jakom dnevnom svjetlu**. Ako se ne operira, mrena uzrokuje postupan gubitak vida te je prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije najčešći uzrok sljepoće u svijetu.

Umjetnim lećama do bolje kvalitete života

Danas postoje tri vrste leća za različite potrebe i njima se ujedno korigira dioptrija. Kako u državnim bolnicama nije moguće birati vrstu leća koje će vam omogućiti najbolju kvalitetu života te su liste čekanja duge i do dvije godine, ne iznenađuje da se sve više pacijenata odlučuje na privatnu varijantu. U Klinici Svjetlost možete obaviti sve od pregleda do operacije u nekoliko dana.

- **Cijena operacije ovisi o vrsti leće kakva se ugrađuje, a pacijenti biraju između tri dostupne opcije, u skladu s preporukama liječnika, ovisno o njihovom stilu života i poslu kojim se bave. Monofokalne leće** će vam omogućiti dobar vid na daljinu, no i dalje će vam biti potrebne naočale za sredinu i blizinu. Druga varijanta su **monofokalne leće s produženim spektrom** koje će vam osigurati dobar vid na daljinu i sredinu pa će vam naočale trebati još samo za čitanje. Većina se odlučuje za tu leću jer im 95 posto vremena u danu nisu potrebne naočale. Treća opcija su **multifokalne leće** uz koje imate potpunu neovisnost o naočalima jer vam omogućuju odličan vid na svim udaljenostima - objašnjava dr. Gabrić. U Klinici Svjetlost operacije mrene izvode laserskom i ultrazvučnom metodom s najnaprednijim uređajima poput Bausch + Lomb Stellaris PHACO uređaja.

- Od Johnson&Johnsona dobili smo status centra za edukacija i sudjelovali smo u tri studije za intraokularne leće: Symfony, Eyhance i Synergy. Bili smo jedan od sedam centara u Europi i svijetu koji su prvi dobili te leće kako bi operirali određeni broj pacijenata i na temelju dobivenih rezultata napravili neovisne znanstvene radove. Po meni su trenutno Eyhance i Synergy dvije leće koje dominiraju tržištem svojom kvalitetom vida - ističe dr. Krešimir Gabrić. Te su leće liječnici Klinike Svjetlost ugradili tisućama ljudi, uključujući veliki broj slavni među kojima su i **Tim Roth, Esai Morales, Ivana Trump, Armand Assante, Franco Nero, Lepa Brena, Rade Šerbedžija, Maja Šuput** i mnogi drugi, a i sam profesor Nikica Gabrić ih ima u oku.

Foto: Klinika Svjetlost/ VL native tim
Tim Roth i supruga nakon operacije

Razvoj tehnologije

Prije se smatralo da mrena mora biti zrela jer je tehnika operacije bila takva da se na rožnici radio rez od 6 milimetara jer se mrena u jednom komadu vadila van. Danas je zahvat minimalno invazivan, bezbolan, traje svega do 10 minuta po oku, a radi se rez dug samo 2 milimetra jer ultrazvučna sonda ili laser razbiju mrenu koja se potom usisa.

- Sve se pomno planira: mi radimo jako puno dijagnostičkih snimanja da bi procijenili zdravlje cijelog oka i znamo reći pacijentu koliko će trajati njegov oporavak. Kod tvrde mrene, kad imate 10 posto vida i dođete na operaciju u 75-oj godini, oporavak u prosjeku traje oko tjedan dana. No ako dođete na operaciju kad vam je mrena uzela 10 ili 20 posto vida, onda je oporavak 2 do 3 dana - pojašnjava dr. Gabrić.

- Najveći prostor za napredak vidim u intraokularnim lećama koje se razvijaju već 40, 50 godina i stalno se povećava broj proizvođača leća koji konkuriraju jedni drugima s cijenom i dizajnom. Najveći izazov za te tvrtke je napraviti umjetnu leću koja će omogućiti kristalno čist vid na daljinu i blizinu kao s prirodnom lećom: onaj koji to uspije, bit će pobjednik. Po meni to će napraviti kroz 5 do 10 godina da bude maksimalno savršeno, iako je i sada vid ravan savršenstvu - zaključuje dr. Krešimir Gabrić, ističući kako je sam zahvat već uznapredovao do te mjere da su operacije mrene danas bezbolne, kratke i uz brz oporavak te sjajan vid. Budućnost je već ovdje i sada, a uspješan tim Klinike Svjetlost pobrinuo se da Hrvatska bude predvodnik svjetskih trendova.

Sadržaj donosimo u suradnji s [Klinikom Svjetlost](#)